

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123010520
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Ševčovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7123010520.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Ševčoviča a sudcov JUDr. Jaroslava Chleboviča a JUDr. Martina Kurečka, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. augusta 2024, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 13.03.2024, sp. zn. OT/40/2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom mestský súd podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného A. B. spod obžaloby Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 2Pv 156/23 zo dňa 19. apríla 2023, podľa ktorej mal spáchať prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona tým, že

dňa 18.04.2023 v čase o 01:30 hod. viedol motorové vozidlo značky B., ev. č.: C. D. E. F. G. H. I. D. E. v smere na ul. J., kde bol zastavený hliadkou OO PZ Košice - Staré mesto pri zastávke MHD na ul. H., pričom následne pri kontrole bol vodič hliadkou vyzvaný, aby sa podrobil vyšetreniu na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu a to dychovou skúškou. Obvinený počas viacerých pokusov dychovej skúšky úmyselne prerušoval fúkanie do prístroja, čím znemožnil riadne vykonanie dychovej skúšky. Následne odmietol aj odber biologického materiálu, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie, aj napriek tomu, že bol poučený, že týmto konaním naplní skutkovú podstatu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku do zápisnice o hlavnom pojednávaní zahlásil odvolanie okresný prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že je toho názoru, že okresný súd pochybil, ak oslobodil obžalovaného spod obžaloby za uvedený skutok, pretože dôkazy zabezpečené v priebehu prípravného konania, ako aj v konaní pred súdom postačujú na uznanie viny obžalovaného v zmysle obžaloby. Objektívna stránka prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky spočíva v odmietnutí sa podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo v odmietnutí podrobiť sa lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, pri výkone zamestnania alebo inej činnosti. Trestný zákon nedefinuje pojem „odmietnuť“. Z krátkeho slovníka slovenského jazyka vyplýva, že slovo odmietnuť má nasledovný význam: 1. vedome neurobiť, 2. nepriať, nechcieť, 3. neschváliť, zavrhnúť, 4. nevyhovieť niekomu. V dôvodovej správe k samostatnej skutkovej podstate prečinu podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. sa uvádza, že „Odmietnutie vykonania skúšky resp. odberu, ktorou sa zisťuje prítomnosť a množstvo požitej návykovej látky bude postihnutelné obdobne ako konanie podľa odseku 1. Ide o zabránenie možnosti obísť trestnoprávnu zodpovednosť osoby“. Z obsahového hľadiska má za to, že postihnutelné by malo

byť každé konanie vodiča, ktorým spôsobí to, že sa nepodrobí riadnemu vyšetreniu na prítomnosť návykovej látky. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Vodič nemusí mať vedomosť o tom, že ak sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia návykových látok, tak pácha trestný čin, ale postačí ak má laickú predstavu, že koná protiprávne a napriek tomu tak konať chce. V predmetnom prípade je z výpovede obvineného, svedka K. J. a listinných dôkazov evidentné, že obvinený mal aspoň laickú predstavu o svojej povinnosti podrobiť sa dychovej skúške, nakoľko dňa 06.11.2022 mu bola uložená pokuta 400,-€ za priestupok za vedenie vozidla po požití alkoholu. Je preto zrejmé, že v momente, keď úmyselne maril dychové skúšky mal jasnú predstavu o protiprávnosti svojho konania minimálne na úrovni toho, že vedel, že je povinný sa takejto skúške podrobiť. Dychová skúška vodiča nie je výnimočnou ani v Taliansku ani inde v Európe. Prokurátor má za to, že obvinený odmietol vykonať dychovú skúšku, nakoľko iba predstieral súhlas s jej vykonaním, pričom túto úmyselne prakticky zmaril tým, že fúkal nedostatočne dlho. Úmyselné marenie dychovej skúšky spôsobom ako konal obvinený je nutné subsumovať pod pojem „odmietnutie“ podrobiť sa vyšetreniu. Obžalovaný taktiež nespomenul žiadne zdravotné dôvody, brániace mu vykonať dychovú skúšku ani policajtom počas nej a ani pri výpovedi. Ráno po skutku pred výsluchom absolvoval úspešne 2 dychové skúšky (jedna bola ešte pozitívna) a v nedávnej minulosti tiež úspešne „nafúkal“ pri kontrole inou hliadkou. Súd bez akéhokoľvek náznaku dôkazu uzavrel, že to bol práve stav opitosti, ktorý mu znemožnil absolvovať dychovú skúšku riadne. V tomto smere podľa názoru prokurátora je rozhodnutie arbitrárne a nedôvodné. Postup príslušníkov PZ možno hodnotiť ako dostatočne vyčerpávajúci a zrozumiteľný aj pre obžalovaného, nakoľko mu poučenie bolo poskytnuté v rôznych jazykoch a aj v jeho rodnom jazyku v rámci prekladača. Obžalovaný z ich komunikácie a spôsobu musel pochopiť podstatu tak jednoduchého a elementárneho úkonu ako je vykonanie dychovej skúšky, resp. odberu krvi.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok súdu 1. stupňa a vec tomuto vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil nasledovné:

Preskúmaním trestného spisu krajský súd zistil, že prvostupňový súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy, v záujme zistenia skutkového stavu veci a to pri plnom uplatnení všetkých základných zásad trestného konania uvedených v ustanovení § 2 Tr. por.- najmä však práva na obhajobu - § 2 ods. 9. V odôvodnení rozsudku v súlade s § 168 Tr. por. zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a na základe akých dôvodov dospel k oslobodzujúcemu rozhodnutiu. Závery prvostupňového súdu prezentované vo výrokovej časti rozsudku a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si krajský súd v celom rozsahu osvojil, a preto v zásade na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje.

V predloženej trestnej veci podstata žalovanej trestnej činnosti podľa obžaloby prokurátora mala spočívať v tom, že obžalovaný mal dňa 18.04.2023 v čase o 01:30 hod. viesť motorové vozidlo v E. po ul. H. I. D. E. v smere na ul. J., kde bol zastavený hliadkou OO PZ Košice – Staré mesto, pričom bol hliadkou vyzvaný, aby sa podrobil vyšetreniu prítomnosti alkoholu v dychu. Obvinený však úmyselne porušoval fúkanie do prístroja a následne odmietol aj odber biologického materiálu aj napriek tomu, že týmto konaním naplní skutkovú podstatu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Takéto tvrdenie obžaloby však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Z obsahu spisového materiálu je zistiteľné, že prvostupňový súd vykonal vo veci dokazovanie, a to predovšetkým výsluchom svedkov a prečítaním listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisového materiálu. Z výpovede obžalovaného A. B. z prípravného konania, nakoľko sa v konaní pred súdom viedlo proti obžalovanému konanie proti ušlému, vyplýva, že dňa 17.4.2023 okolo 22.30 vypil dva poldecáky vodky v bare, pričom nejedol od obeda a okolo polnoci sadol do vozidla svojej manželky s evidenčným číslom Ukrajiny. Mal namierené na G., necítil však, že by bol pod vplyvom alkoholu. Uviedol tiež, že vozidlo viedol po jemu neznámych uliciach, pričom si nevšimol, aby nezastavil na stopke. Potom ho zastavili policajti s policajným autom, ktorí mu dali fúkať, pričom nevedel prístroj prefúknúť a prístroj neukázal žiadnu hodnotu. Fúkal takto opakovane 4 až 5 krát bez výsledku. Následne ho policajti odviezli

na policajné oddelenie. Záverom uviedol, že policajti mu po zastavení a dychových skúškach ukazovali poučenie cez mobilný telefón cez prekladač, pričom to ale nie je také isté ako to hovoria, ale presne si nepamätal, čo mu ukazovali v telefóne.

Na verejnom zasadnutí obhajca obžalovaného v konečnom návrhu sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom a odôvodnením oslobodzujúceho výroku rozsudku prvostupňového súdu - Mestského súdu Košice, ktorý je podložený zabezpečenými dôkazmi v konaní. V prejednávannej trestnej veci obžalovaného došlo k hrubému porušeniu jeho práv na obhajobu a súčasne poukázal na to, že v danom prípade absentovala ako objektívna, tak aj subjektívna stránka trestného činu, ktorého sa mal údajne obžalovaný dopustiť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol odvolaciemu súdu odvolanie prokurátora zamietnuť ako nedôvodné a potvrdiť oslobodzujúci rozsudok Mestského súdu Košice.

Krajský prokurátor vo svojom konečnom návrhu v celom rozsahu zotrval na podanom odvolaní, ako aj jeho písomnom odôvodnení. K obrane obžalovaného, ktorý sa bránil tým, že nevedel, že na Slovensku je nulová tolerancia uviedol, že cca 5 mesiacov pred spáchaním skutku bol priestupkovo postihnutý za jazdy pod vplyvom alkoholu, kde mu bola uložená pokuta 400,- €, a kde sa úspešne podrobil dychovej skúške. Čo sa týka jeho marenia pri fúkaní do prístroja k tomu poukázal, že po predvedení na obvodné oddelenie zhruba 8 hodín po spáchaní skutku vykonal bez akýchkoľvek komplikácií 2 dychové skúšky a to jednu s pozitívnym výsledkom a jednu s výsledkom 0, teda mal za to, že obžalovaný po spáchaní skutku úmyselne maril vykonanie dychovej skúšky. V ďalšom sa pridržiaval dôvodov uvedených v písomnom odôvodnení odvolania a navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods.1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods.1 Tr. por. vrátil vec Mestskému súdu Košice na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný sa v konečnom návrhu pripojil k prednesu svojho obhajcu.

S poukazom na vyššie citované dôkazy aj podľa názoru krajského súdu po starostlivom a nestrannom zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti neboli spoľahlivo preukázané všetky okolnosti žalovaného skutku. Krajský súd považuje napadnutý oslobodzujúci rozsudok prvostupňového súdu za zákonný.

Aj podľa názoru krajského súdu, výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade odôvodňujú postup podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku, pretože skutok nie je trestným činom. Ustanovenie § 285 písm. b) Tr. poriadku predpokladá, že z dokazovania vykonaného orgánmi činnými v trestnom konaní i súdu možno spoľahlivo (bez rozumných a dôvodných pochybností) uzavrieť, že skutkový dej, ktorý tvorí základ obžaloby síce skutočne alebo aspoň sčasti sa stal, ale preukázaný skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, nenapĺňa všetky objektívne a subjektívne znaky žalovanej skutkovej podstaty trestného činu.

Krajský súd v zhodne s prvostupňovým súdom uvádza, že v danom prípade absentuje ako objektívna, tak aj subjektívna stránka predmetného trestného činu. Konanie obžalovaného vo vzťahu k vykonaniu dychovej skúšky nemožno hodnotiť ako jej odmietnutie, keďže túto opakovane vykonával, aj keď neúspešne a napokon po predvedení na obvodné oddelenie vykonal dychovú skúšku dvakrát úspešne. Jediný objektívne zistiteľný dôvod, ktorý vysvetľuje neschopnosť obžalovaného vykonať dychovú skúšku požadovaným spôsobom, bola s najväčšou pravdepodobnosťou prítomnosť alkoholu, ktorá ovplyvňovala jeho fyzické schopnosti v tomto smere. Čo sa týka odmietnutia obžalovaného podrobiť sa lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetreniu krvi, resp. iného biologického materiálu, k tomuto krajský súd opätovne v zhode s prvostupňovým súdom uvádza, že nedošlo ku žiadnej skutkovej okolnosti, ktorá by verziu o odmietnutí odberu a vyšetrenia krvi potvrdzovala. Obžalovaný sa k tejto skutočnosti vôbec nevyjadril a podľa obsahu jeho výpovede vôbec ani len netušil, že mu bolo vznesené obvinenie pre odmietnutie podrobiť sa nielen lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi, ale ani akémukoľvek vyšetreniu na zistenie návykovej látky, vrátane dychovej skúšky. To, že preklad uznesenia o vznesení obvinenia doposiaľ nebol obžalovanému doručený je aj podľa názoru krajského súdu v rozpore s ustanovením § 28 ods. 4 Tr. por. a v konečnom dôsledku znamená porušenie práva na obhajobu.

Aj výpovede svedkov sa líšia v podstatných okolnostiach, najmä čo sa týka poučenia obžalovaného o možnosti vykonania krvnej skúšky, resp. o následkoch odmietnutia. Predmetné výpovede sú v rozpore s obsahom úradného záznamu, z ktorého vyplýva, že vodič bol vyzvaný len k podrobeniu sa dychovej skúške, ktorej sa odmietol podrobiť, čím naplnil skutkovú podstatu trestného činu podľa § 289 Tr.

zákona. Na základe uvedených rozporov vo výpovediach svedkov aj navzájom, aj spomínaným úradným záznamom, ako aj odmietnutia obžalovaného podpísať záznam o skutku na úseku cestnej dopravy aj krajský súd je toho názoru, že sú v tejto otázke zásadné pochybnosti.

Správne skonštatoval sudca v napadnutom rozsudku keď uviedol, že bolo porušené právo na obhajobu zo strany orgánov činných v trestnom konaní z dôvodu zjavnej jazykovej bariéry medzi obžalovaným a svedkami, čo viedlo k nepochopeniu podstaty obvinenia zo strany obžalovaného.

Záverom krajský súd dodáva, že právo na obhajobu zahŕňa aj preklad a doručenie základných dokumentov, ako sú napr. obvinenie, obžaloba či rozsudok, a to počas doby, kedy obvinený môže procesne a účinne uplatniť svoje zákonné práva. Nakoľko však ani preklad uznesenia o vznesení obvinenia nebol obžalovanému doručený a ani komunikácia príslušníkov PZ s obžalovaným v štyroch diametrálne odlišných jazykoch nebola na dostatočnej úrovni, možno dospieť k záveru, že je sporné či obžalovaný bol alebo nebol riadne poučený. Podstatné totiž je, aby bol obžalovaný dostatočne a riadne poučený o trestnosti činu. Správne teda postupoval prvostupňový súd, keď z dôvodu „neprofesionality“ príslušníkov PZ obžalovaného A. B. spod obžaloby prokurátora oslobodil.

Keďže odvolateľ neuviedol žiadne také okolnosti, ktoré by mali za následok iný záver ako vyvodil prvostupňový súd, krajský súd jeho odvolanie postupom podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.